UUTISET

Nykyisin kansainvälisten markkinoiden muutokset heijastuvat selvästi myös Suomen lannoitteiden hintoihin. **TOIMITUSJOHTAJA TERO HEMMILÄ, YARA SUOMI**

Yara tavoittelee lannoitetuotannon lisäystä Uudessakaupungissa

Yara suunnittelee Uudenkaupungin lannoitetuotannon nostamista ja aikoo tehdä päätöksen Soklin fosfaattikaivoksen avaamisesta ensi talvena.

Yara suunnittelee Uudenkaupungin lannoitetehtaan tuotannon nostamista. Tuotanto suuntautuu vientiin.

Yara Suomen toimitusjohtaja **Tero Hemmilän** mukaan Suomessa lannoitteiden käyttö on vähentynyt ja tuotannosta jo kaksi kolmannesta menee ulkomaille.

Lisäksi Yara on investoinut runsaasti Siilinjärven fosfaattituotantoon kasvattaen lannoiteomavaraisuuttaan.

Sokli-päätös tulossa talvella

Savukosken Soklin fosfaattikaivoksen avaamispäätös rikastuslaitoksineen tehdään todennäköisesti ensi talvena. Yksi tärkeimmistä tekijöistä on tulevaisuuden hintanäkymät: fosforin hinnan uskotaan nousevan parhaiden fosforikaivosten ehtyessä.

Sinänsä fosforista ei Yaran mukaan ole tulossa pulaa, mineraalia arvioidaan riittävän vielä 500 vuodeksi.

Yaralle on Hemmilän mukaan tärkeää turvata oman fosforin ja kalin saanti. Siksi yhtiö selvittää myös muita kaivoshankkeita.

Esimerkiksi Soklille on tiettävästi kilpailija Kanadassa.

600-800 miljoonan euron investoinnit

Soklin kaivokseen ja rikastamoon investoitaisiin 600–800 miljoonaa euroa.

Suoria työpaikkoja tulisi parisataa ja epäsuorasti se työllistäisi 450 henkilöä, Yara arvioi.

Tero Hemmilä

Rakennusaikana hanke työllistäisi 600 henkilöä ja välillisine vaikutuksineen jopa kaksinkertaisen määrän.

Kaivoksen avaamista on selvitetty vuosikymmeniä jo Kemiran aikoina. Kolmen–neljän vuoden päätös on viivästynyt parin kertaan.

Ensin selvitettiin rikastusta Soklissa. Sitten päätettiin sen olevan liian kallis ja selvitettiin rikastamista Venäjällä Kovdorissa. Tämän vuoden alussa todettiin että Kovdorin laitokset eivät kelpaa ja palattiin lähtöruutuun, jolloin malmi rikastettaisiin Soklissa. Samalla kaivosaloitus siirtyi vuoteen 2016.

Parhaillaan Sokliin kairataan satoja reikiä, joilla fosforia sisältävän malmin sijaintia ja rikkautta selvitetään ja kaivoksen kannattavuus varmistetaan.

Yara on aloittanut kaivoksen ympäristöluvan valmistelut.

Lannoitemarkkinat kysyntävetoiset

Lannoitemarkkinat ovat muuttuneet vuoden 2007 jälkeen kysyntävetoisiksi, tuotantokustannukset eivät enää määrää hintoja, Hemmilä toteaa.

Lannoitteista on pulaa ja hinnat liikkuvat kysynnän perusteella, kun aiemmin ylitarjonta piti hinnat vakaampina.

Yara on tahkonnut viime vuosina runsaita voittoja. Jatkossa tilanteen arvioidaan yhtiön kannalta paranevan entisestään, kun ruuantuotanto vähenee ja maataloudessa tarvitaan yhä enemmän lannoitteita.

Kysyntä maailmalla ohjaa Suomen hintaa

Kysyntä ohjaa Hemmilän mukaan hintaa maailmanlaajuisesti ja myös Suomessa lannoitteiden hinnat määräytyvät maailmanlaajuisen tilanteen perusteella.

”Nykyisin kansainvälisten markkinoiden muutokset heijastuvat selvästi myös Suomen lannoitteiden hintoihin. Muutos on samanlainen kuin viljamarkkinoilla”, hän sanoo.

Yara aikoo kasvaa jatkossa erityisesti kehittyvien maiden markkinoilla. Kehittyneissä maissa lannoitusmäärät eivät juuri kasva, mutta sieltä kasvua voidaan hakea yritysostoilla.

Hemmilän mukaan Yaralle on hyvin tärkeää lisätä omavaraisuutta ja Suomi on kehittyneen maataloutensa, lannoitetehtaidensa ja fosfaattikaivoksensa vuoksi Yaralle hyvin tärkeä maa.

Suomen tilanne lannoitemarkkinoilla on useita muita maita parempi, koska täällä on omaa lannoitetuotantoa. ”Jossakin vaiheessa voi tulla tilanteita, ettei lannoitteita ole saatavissa riittävästi. Silloin ne maat ovat etulyöntiasemassa, joilla on tehtaita ja lyhyet kuljetusmatkat”, Hemmilä sanoo.

JOUKO KYYTSÖNEN

PÄIVÄN KYSYMYS

Mitä tietoja potilas voi tarkistaa verkossa?

Joensuun kaupunki tarjoaa terveyskeskuspotilaille interaktiivisen tavan seurata omaa terveydentilaansa. Toukokuun lopussa käyttöönotettuun Medinet-verkkopalveluun kirjaudutaan henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksilla.

Mitä tietoja potilaat voivat verkkopalvelusta katsoa, Joensuun sosiaali- ja terveystoimen johtava ylilääkäri Ari Laakkonen?

Tällä hetkellä palvelusta löytyvät tiedot potilaan rokotuksista, käytössä olevista lääkityksistä, diagnooseista ja laboratoriokokeiden tuloksista. Myös tulevat ja menneet ajanvaraukset näkyvät siellä.

Ainakin toistaiseksi palvelussa on vain sellaisia tietoja, joita potilaan on helppo itse tulkita.

Onko potilaan mahdollista muuttaa tietojaan?

Tällä hetkellä omia tietojaan pystyy muuttamaan pääasiassa vain vastaanotolla, jotta pelkoa väärinkäytöksistä ei olisi.

Ainoastaan yhteystietoja ja perustietoja, kuten painoaan, jokainen voi muuttaa itse.

Mitä hyötyä palvelusta on?

Potilas on valveutuneempi, koska pystyy kotoaan seuraamaan omia tuloksiaan. Hän ei myöskään välttämättä soita syyttä, mikä säästää meidän aikaamme.

Palvelun tärkein hyöty terveydenhoitoalan ammattilaisille tulee vasta sitten, kun palveluun saadaan tietolomakkeita, joita potilaat voivat täyttää. Esimerkiksi diabetespotilaat voivat ilmoittaa sokeriarvonsa, ja hoitaja voi katsoa, onko tarvetta ajanvaraukseen.

Miten potilaat ovat suhtautuneet uudistukseen?

Olemme saaneet positiivista palautetta. Vaikka ei olisi internetiä, palvelu ei ole keneltäkään pois, koska meille voi edelleen myös soittaa ja tulla käymään.

ANNIINA KESO

Palvelun tärkein hyöty tulee vasta sitten, kun palveluun saadaan tietolomakkeita, joita potilaat voivat täyttää.

ARI LAAKKONEN

AL: Metsäteollisuus varautuu euron hajoamiseen

Metsäteollisuus varautuu euron hajoamiseen, kertoo Aamulehti. Aamulehden mukaan metsäyhtiö Metsä-Board, entinen M-real, on perustanut euron hajoamista pohtivan työryhmän.

Metsä-Boardin talousjohtaja **Matti Mörsky** toteaa lehdelle, että jos euroalueesta irtoaa joitakin kriisimaita, yritysten vienti näihin maihin tyrehtyy. Viennin hiipumiseen vaikuttaisivat eroavien maiden uudet, heikkenevät valuutat.

Euroalue on pakkauskartonkia ja erikoispaperia vievän Metsä-Boardin tärkein kauppa-alue.

Yli 60 prosenttia kaupasta tapahtuu euroissa.

Risto Murto eläkevakuutusyhtiö Varmasta toteaa, että euron hajoamiskehitys on tavallaan jo käynnissä.

Euroaluetta ei enää katsota yhtenä blokkina. Sijoitusten riskien hallinta on mennyt osittain maakohtaiseksi.

Saksalainen ei sijoita enää Espanjaan, eikä espanjalainen Italiaan, Murto toteaa Aamulehdessä.

STT

Itä-Suomen lihavaliokunnan Kauppinen:

”Porsaat eivät ole edes syntyneet kinkun hintaa päätettäessä”

Kaupan ja teollisuuden väliset kohtuuttomat sopimukset pitää saada kiireesti avattua, toteaa naudanlihan tuottaja **Jukka Kauppinen**. Kauppinen on myös Itä-Suomen MTK-liittojen lihavaliokunnan puheenjohtaja.

”Ei ole oikein, että tammihelmikuussa neuvotellaan jo seuraavan joulun kinkkujen hinnat. Porsaat eivät ole edes syntyneet, kun ne jo hinnoitellaan valmiiksi.”

Tuottajahintojen pitäisi elää panoshintojen tavoin

Itä-Suomen liitot julkistivat lauantaina yhteisen kannanoton, jossa ne vaativat kaupan ja teollisuuden pitkien sopimusten purkamista ja uusia hintaneuvotteluja, joissa otetaan huomioon tuotantokustannusten raju nousu.

Tiedotteen mukaan kotimainen lihateollisuus ja kaupan ketjut ovat tehneet jo kesällä ensi vuoden puolelle ulottuvia hintasopimuksia.

HK Scanin toimitusjohtaja **Hannu Kottonen** totesikin perjantain MT:ssä, että myös lihan tuottajahintojen tulisi elää samalla tavoin kuin tuotantopanosten hinnat vaihtuvat maailmanmarkkinoilla nopeasti.

Kaikki mitä on saatu säästöön eläkepäiviksi, on monella tilalla jo mennyt.

JUKKA KAUPPINEN

”Kilpailuviraston puututtava ongelmiin”

Tuottajaliitot vaativat myös Kilpailuvirastoa puuttumaan pikaisesti ongelmiin, jotka se toi esiin tammikuussa julkaisemassaan selvityksessä.

Kauppa hyödyntää viraston selvityksen mukaan vahvaa ostajan asemaansa useilla kyseenalaisilla tavoilla, jotka vaikuttavat terveeseen ja toimivaan kilpailuun. Ruuan hintaan vaikuttavia toimia ovat muun muassa vastikkeettomat hyllymaksut ja riskien siirto tavarantoimittajille.

Jukka Kauppinen pelkää, että on enää viikkojen kysymys, kun moni sika- ja nautatila joutuu korkeiden kustannusten vuoksi lopettamaan tuotannon kannattamattomana.

”On tiloja, jotka ovat pankin vaatimuksesta joutuneet ajamaan tuotantoa alas. On tehty niinkin nopeita päätöksiä, että vaikka keväällä on tehty rehut siiloon, niin nyt on jo navetta tyhjä.”

JAANA KANKAANPÄÄ

Joulukinkkuja lähdössä kauppaan.

Kauppisen muistuttaa, että jos tilojen määrä vielä putoaa, vie eläinten kierron mukaisesti neljä vuotta ennen kuin naudan lihantuotanto saadaan jälleen lähellekään kotimaista kysyntää vastaavaa tasoa. Hän myös ennustaa, että lihakarjatilojen sukupolvenvaihdoksia ei nykyisellä kannattavuusrakenteella juuri enää nähdä.

”Nuoret eivät pysty ostamaan tiloja ja pitämään kotieläintiloja. Ja kaikki, mitä on saatu säästöön eläkepäiviksi, on monella tilalla jo mennyt”, Kauppinen pelkää.

Itä-Suomen MTK-liitot laskevat, että lihakiloa kohden kustannukset ovat kahdessa vuodessa kohonneet naudalla 90 senttiä ja sianlihalla 55 senttiä. Tuottajahinnat ovat liittojen mukaan polkeneet käytännössä paikallaan, koska saadut korotukset ovat vastanneet alle puolta kustannusten noususta.

KAIJALEENA RUNSTEN

POLITIIKASTA LYHYESTI

Kaleva: Soini ehdottaa EU:iin kahta rahaliittoa

Perussuomalaisten puheenjohtajan **Timo Soinin** mielestä Pohjois- ja Etelä-Eurooppaan pitää luoda omat rahaliitot.

Eteläeuron muodostaisivat avustettavat maat eli Espanja, Portugali, Kreikka ja mahdollisesti Italia. Pohjoiseen kuuluisivat Saksa, Hollanti, Baltia ja Pohjoismaat, Soini sanoo Kalevalle.

Soini pitää nykyistä euroaluetta mahdottomana yhtälönä. Hänen mukaansa yhtälö toimii vain niin kauan kuin Pohjois- ja Keski-Euroopan valtiot tukevat Kreikan kaltaisia maita.

Esitys tulkittiin yhteisvaluutan hyväksynnäksi

Timo Soinin Kaleva-lehdessä tekemää esitystä omasta eurosta Pohjois-Euroopalle tulkitaan yhteisvaluutan hyväksymiseksi.

Soini antaa tunnustusta yhteisvaluutalle sillä tavalla, että hän ei enää vaadi palaamista kansallisiin valuuttoihin. Hän ymmärtää, että vakauden takia laajempi valuutta-alue on hyvä, sanoo eduskunnan valtiovarainvaliokunnan puheenjohtaja **Kimmo Sasi** (kok.).

Myös eduskunnan suuren valiokunnan puheenjohtaja **Miapetra Kumpula-Natri** (sd.) arvioi perussuomalaisten kääntyneen nyt luottamaan kansainvälisen yhteistyön voimaan.

”On hienoa, että heillä on jotain ajatusta Eurooppa-yhteisöstä, vaikka maa-alue olisikin erilainen. Ei olla sanomassa ei kaikelle yhteistyölle.”

RKP:n puheenjohtaja puolustusministeri **Carl Haglund** muistuttaa, että Soinin esittämä valuutta-alue merkitsisi entistä vahvempaa valuuttaa, mikä hankaloittaisi Suomen vientiä.

”On hyvä asia, että Soini nyt kertoo, mikä hänen ratkaisunsa on. Tämä todistaa, että perussuomalaisten talouspolitiikka ei ole kovin uskottavaa.”

HS: Häkämies ajaa viennille helpotuksia

Elinkeinoministeri **Jyri Häkämies** (kok.) haluaa helpottaa vientiteollisuuden kuljetuskustannuksia, kirjoitti lauantaina Helsingin Sanomat. Lehden mukaan Häkämies luopuisi laivakuljetusten väylämaksuista ja loisi raskaalle liikenteelle dieselveron palautusjärjestelmän.

Helpotukset ovat valmisteilla EU:n rikkidirektiivin takia. Kahden vuoden päästä voimaan tuleva direktiivi tiukentaa Itämeren laivaliikennettä koskevia polttoainemääräyksiä. Tämä nostaa laivarahdin hintoja.

Asiaa ovat vaatineet vientiteollisuuden yritykset (ks. sivu 5).

Parhaat tarjouksemme torstaihin saakka

Snellman
KUNNON NAKKIMAKKARAT
300–400 g
2,99 pkt
7,48–9,97/kg, ilman korttia 4,09–4,49/pkt (11,23–13,63/kg)
RUOKAA OMASTA MAASTA
K PLUSSA –26–33 % Etu K-Plussa-kortilla

Kokkikartano
MIKROKEITOT
300 g
1,99 pkt
6,63/kg, ilman korttia 2,29/pkt (7,63/kg)
K PLUSSA –13 % Etu K-Plussa-kortilla

PIRKKA
NAUDAN PAISTIJAUHELIHA
400 g, 2 rs/talous
2,99 rs
7,48/kg, ilman korttia 3,65/rs (9,13/kg)
K PLUSSA –18 % Etu K-Plussa-kortilla

Ingman
MAUSTETUT KERMAJÄÄTELÖT
1 l, ei laktoositon
1,99 pkt
1,99/l, ilman korttia 2,79/pkt (2,79/l)
K PLUSSA –28 % Etu K-Plussa-kortilla

Oolannin
PYTTIPANNU JA LIHAPULLAPANNU
500 g
1,99 ps
3,98/kg, ilman korttia 2,49–2,69/ps (4,98–5,38/kg)
K PLUSSA –20–26 % Etu K-Plussa-kortilla

Vaasan
KOTIUUNIN PULLAT
420–630 g
2,85 ps
4,52–6,79/kg, ilman korttia 3,19/ps (5,06–7,60/kg)
K PLUSSA –10 % Etu K-Plussa-kortilla

Valio
TÄYSMEHUT JA HEDELMÄTARHA TÄYSMEHUT
1 l, ei appelsiini
1,49 tlk
1,49/l, ilman korttia 1,75–2,09/tlk (1,75–2,09/l)
K PLUSSA –14–28 % Etu K-Plussa-kortilla

TUMMAT PRESIDENT LUUMU
1 kg, Ranska
1,00 kg

TARJOUSTAKUU K-PLUSSA-TARJOUKSISSA AINA VÄHINTÄÄN –10 %
PLUSS LISÄKSI K-PLUSSA-PISTEILLÄ ETUSI JOPA –5 %

Parhaat tarjoukset tällä paikalla joka maanantai – voimassa torstaihin 23.8. saakka.

KOKO KESÄ EDULLISESTI K-RUOKAKAUPASTA
K CITYMARKET K SUPERMARKET K MARKET K EXTRA